

PORTFOLIO EUROPEU DE LES LLENGÜES

El meu Primer Portfolio

Educació Infantil 1r Cicle d'Educació Primària (3-8 anys)

Guia didàctica

**Conselleria de Cultura, Educació i Esport
Direcció General d'Ensenyament
Ensenyaments en Valencià (SEDEV)**

**El Portfolio Europeu de les Llengües
d'Educació Infantil
i 1r cicle d'Educació Primària:
El meu Primer Portfolio**

Director del projecte: Agustí Pérez Folqués

Coordinadora de l'experimentació: Anna Marí Martínez

Equip de redacció de la guia (3 a 8 anys)

Coordinació de la guia: Nèlson Seguí Penadés

Autoria:

**Conxa Albert Gericó, Rosa Edo, Cristina Lucendo Díaz,
Dolors Peris Guillem i Nelson Seguí Penadés.**

Aportacions. Ignasi Carbonell Garcia, Lola Bertolín Guarch, Antoni Climent Martínez, Lluís Ferrís Escartí (Assessoria Didàctica per a l'Ensenyament en Valencià). Francisca Abellán Ángel, Amparo Calpe Medina, Pascual Gallart Pineda, Inmaculada Garcia Hurtado, Maria Ángeles Garcia Lázaro, M Teresa Medina Iborra i Benidel Villar Torres (Assessoria dels CEFIRE d'Alacant, de Godella i d'Alzira).

Aportacions realitzades pels centres que han experimentat el Portfolio: CP El Palmeral d'Alacant; CP Emilio Varela d'Alacant; CP El Castell d'Albalat dels Sorells; CP Balmes de Guadassuar; C Profesional la Salle de Paterna.

El Portfolio Europeu de les llengües d'Educació Infantil i 1r cicle d'Educació Primària: El meu Primer Portfolio

1. Introducció

1.1. Quins Objectius té el Meu Primer Portfolio

1.2. Seccions del Meu Primer Portfolio

2. Descripció

2.1. La *Portada*

2.2. La *Biografia Lingüística*

2.3. El *Dossier*

2.4. El *Passaport*

3. Aplicació

3.1. Com Integrar el PEL en el treball a l'aula?

3.2. Quan s'ha d'omplir el PEL?

3.3. Qui ha d'omplir el PEL?

3.4. Com han de participar els pares i les mares?

3.5. Recomanacions d'actuació per al professorat.

1. Introducció

En línies generals el Meu Primer Portfolio segueix les directrius generals del projecte formulades pel Consell d'Europa i els objectius establits per al conjunt dels portfolios espanyols.

Objectius del PEL

1.1. Quins objectius té el *Meu Primer Portfolio*?

La utilització del Portfolio com una eina quotidiana pretén aconseguir que els xiquets i les xiquetes siguin conscients de l'existència de diferents formes de comunicar-se i veure el món des d'una òptica positiva, de manera que incentiva la curiositat i l'interès per aprendre de la realitat que els envolta (les llengües que es parlen a casa, les variacions que perceben en companys i companyes que parlen la llengua d'una altra manera, la valoració des de l'àmbit escolar de les tasques que realitzen a l'àmbit familiar —veure programes de televisió, vídeos, viatges—, o el reconeixement com a educatives de les estratègies de coneixement que utilitzen en l'àmbit domèstic).

Per tal d'aconseguir l'objectiu anterior necessitem potenciar la comunicació entre l'escola i la casa, els dos àmbits on els infants es desenrotllen, de manera que els sabers que es donen a casa es reconeguen a l'esfera acadèmica i que tots dos entorns es relacionen per tal de definir i potenciar l'adquisició de nous continguts.

El Portfolio pretén, a poc a poc, fer conscients els xiquets i les xiquetes dels coneixements que diàriament activen, a més, els proporciona la possibilitat de comentar-los i els ajuda a reflexionar sobre cada activitat que realitzen —com es comuniquen, les destreses i estratègies que utilitzen, les capacitats que es posen en funcionament...— Però també ajuda a conèixer com l'aprenentatge d'una llengua i una cultura es recolza en coneixements que ja tenien i com totes les llengües que aprenen van conformant el propi coneixement sobre el món, al temps que es potencien actituds de respecte cap a altres llengües i altres cultures.

També proposa l'aprenentatge d'altres llengües com una tasca a realitzar durant tota la vida, per tant han de reconèixer que este Portfolio és només el principi. El projecte vol afermar la idea que el saber no és estàtic ni permanent sinó que contínuament evoluciona i canvia gràcies a les noves experiències. A més, el Portfolio també els servirà per a avaluar els seus aprenentatges i per a marcar-se noves fites.

Seccions

1.2. Seccions del *Meu Primer Portfolio*

El *Meu Primer Portfolio* consta de les següents seccions:

Portada

- ◆ Nom del propietari.
- ◆ Decisió sobre les llengües objecte de tractament.

Biografia de Llengües

- ◆ Persones importants de la meua vida.
- ◆ Coses que faig en les diferents llengües.
- ◆ Jocs que sé en diferents llengües.
- ◆ Els meus viatges.
- ◆ El que m'agrada.

Passaport de llengües

- ◆ Dades dels centres on he assistit.
- ◆ Quadre de progressos d'acord amb els nivells de referència del MECR.
- ◆ Situacions de comunicació en els diferents àmbits.

Dossier

2. Descripció

La Portada

2.1. La Portada

La Portada representa el primer contacte de l'alumne amb el *Meu Primer Portfolio*. Una de les primeres activitats és la de personalitzar el Portfolio Europeu de les Llengües, per a la qual cosa cada usuari haurà d'escriure el seu nom i els seus cognoms al lloc especificat i també es podrà apegar una foto seua a l'espai reservat. En arribar a Primària es podria apegar una altra foto damunt l'anterior.

Una vegada presentat el document caldrà decidir quin color adjudiquem a cada llengua. Es tracta d'una decisió que es prendrà al principi de la primera aplicació i que haurà de ser respectada al llarg de l'escolaritat, per tant, convindrà que tot el centre unifiqui el color de cada llengua.

Si després d'eixe primer consens s'incorporen unes altres llengües, caldrà prendre novament un altre acord per decidir el color corresponent.

Es podran afegir més gomets de més colors per a altres llengües. Pensem que si arriba alumnat estranger amb dos llengües, materna i oficial del seu país, es trobarà amb dos llengües oficials a la nostra Comunitat i dos d'estrangeres, generalment anglés i francés, en el seu currículum; així tindrà contacte amb 6 llengües i el PEL només contempla 4 possibilitats.

Una vegada decidits els colors per a cada llengua caldrà completar, amb els gomets de colors, la part de baix de la portada on apareix la primera llengua, la del centre i altres que tenen relació directa amb l'usuari.

La Biografia

2.2. La *Biografia Lingüística*

La *Biografia Lingüística* pretén fomentar la sensibilització de l'alumnat cap a certs aspectes de la diversitat lingüística i cultural del seu entorn immediat i d'Europa.

Partint de la pròpia realitat lingüística, el xiquet i la xiqueta realitzen una primera reflexió sobre les llengües que els envolten i després sobre aquelles que es parlen en el seu entorn més pròxim: en la seua família —pares i mares parlants d'altres llengües, iaies i iaies, contactes amb altres llengües amb motiu dels viatges realitzats, etc.—; les parlades per altres xiquets i xiquetes que parlen altres llengües i amb altres tradicions; personatges coneguts pels seus contactes en els mitjans de comunicació, —televisió, cine, internet, etc.—.

La biografia proporciona la possibilitat de fer-los conscients de l'existència d'altres llengües i reconèixer el paper que representen en este aprenentatge les persones del seu entorn, actitud que potencia i afavorix el seu aprenentatge social i el respecte a altres llengües i cultures.

En definitiva, la *Biografia Lingüística* pretén, en l'àmbit individual, fomentar l'interés per l'aprenentatge de llengües i en l'àmbit social fomentar les actituds de valoració positiva del caràcter plurilingüístic i pluricultural de la nostra societat.

El *Meu Primer Portfolio* inicia, per tant, el treball dirigit a la consecució dels objectius generals que es proposa el PEL: contribuir a facilitar la integració dels ciutadans espanyols en l'Europa plurilingüe i pluricultural, millorar el coneixement, respecte i valoració de les comunitats històriques que conviuen a l'Estat espanyol i facilitar la integració de les recents migracions de famílies extracomunitàries.

La *Biografia Lingüística* en el *Meu Primer Portfolio* apareix de la següent forma:

Biografía de lenguas: Mis primeros pasos
Éstas son las personas importantes de mi vida. Me cuentan cuentos, jugamos y cantamos.
Algunas hablan otras lenguas. Me ayudan a aprender.

Foto →

Dades i relació de la persona significativa →

Motiu o aportació de la persona significativa →

Su nombre es mi
Pega aquí su foto
Sus cuentos
Sus canciones

Su nombre es mi
Pega aquí su foto
Sus cuentos
Sus canciones

Su nombre es mi
Pega aquí su foto
Sus cuentos
Sus canciones

Su nombre es mi
Pega aquí su foto
Sus cuentos
Sus canciones

Si no tienes espacio suficiente para representar a todas las personas importantes: amigos, amigas, familiares y vecinos, dibújales en un papel y guárdalo en tu DOSSIER.

El més habitual serà que al llarg de l'aplicació del *Meu Primer Portfolio*, hi hagen més persones importants en la vida del xiquet i de la xiqueta de les que permet deixar constància el PEL, per la qual cosa este apartat es pot ampliar bé afegint còpies de la pàgina respectiva o bé elaborant noves fitxes personalitzades i guardant-les al *Dossier*.

Al document apareix el nom i la relació de la persona important per a l'usuari, també els contes o les cançons que li aporta, com no sempre serà eixe el cas, podem aprofitar els espais per a anotar quin és el motiu pel qual eixa persona té importància per a l'alumne o quines coses són les que li aporta en la seua formació lingüística i cultural.

El Dossier

2.3. El Dossier

El *Dossier* permetrà a l'alumnat aprendre a discriminar d'entre les activitats que realitza diàriament, dins i fora de l'aula, quines són més enriquidores, al temps que adquirirà la destresa de seleccionar materials representatius de les tasques realitzades per a guardar-les

i poder recordar-les en un futur. Es convertirà en la carpeta del tresor on hi haurà cabuda per als materials generats dins i fora de l'aula que crega més interessants: treballs de l'alumne, dibuixos, monedes, caràtules de vídeo, etc.

Al document de l'alumne només apareix un apartat per anotar les coses que fa en totes les llengües, els jocs que coneix en cada una, els viatges que realitza i els contactes que ha tingut amb altres llengües i cultures i que li han agradat.

<p>Hago un montón de cosas en otras lenguas:</p> <p>Disfruto participando en fiestas de otras culturas ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Veo programas de televisión en otras lenguas ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Conozco personajes famosos de otras culturas ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Guardo etiquetas, juguetes, y cuentos de otros países ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>	<p>Sé jugar en otras lenguas a:</p> <p>Juegos de acción ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Juegos de mesa ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Juegos tradicionales ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Juegos de ordenador ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Juegos de cartas ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>Adivinanzas ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>Mis viajes:</p> <p>He viajado en tren ☐ , avión ☐ , autobús ☐ , barco ☐ ,</p> <p>He estado en</p> <p>Tengo fotos en</p> <p>Allí he visitado</p>	<p>Me gusta:</p> <p>Comer</p> <p>Escuchar canciones y bailar</p> <p>Ver estas películas y dibujos animados</p> <p>Escuchar historias y cuentos</p> <p>Hacer teatro</p> <p>Hojear y leer libros</p>

Guarda en el DOSSIER todas las cosas importantes que te ayudan a recordar.

Serà interessant facilitar, al principi del projecte, una carpeta o arxivador on guardaran físicament aquelles coses que s'han anotat al *Dossier* i que el documenten. Podran guardar a la carpeta del Dossier totes aquelles coses i treballs que tenen interès de conservar i que són testimoni dels seus viatges o experiències viscudes amb persones que pertanyen a altres cultures o que parlen altres llengües. També podran guardar treballs realitzats dins i fora de la classe.

La finalitat del *Dossier* és la de documentar, amb treballs, records o proves, quines han estat les seues experiències en relació amb les llengües i cultures amb què ha tingut contacte. Es pretén així fomentar l'interés per guardar i apreciar les produccions lingüístiques pròpies, oferir un espai organitzat per a guardar les produccions i afavorir les experiències socioculturals.

En el Dossier es podran guardar els escrits —redaccions, treballs, poemes, contes, comentaris, esborranys, cartes, instruccions de

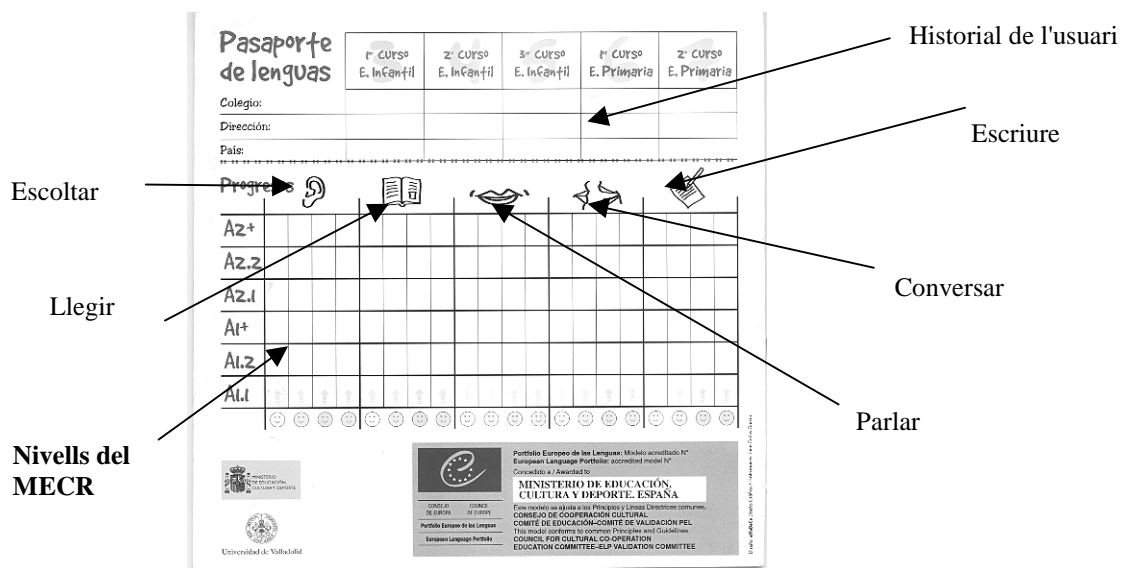
jocs, receptes, etc.— en suport paper o informàtic, gravacions d'audio i vídeo, fotocòpies o gravacions de discursos orals o escrits, aquells exercicis realitzats dins o fora de la classe que siguin representatius de les capacitats de l'alumne en determinats aspectes, fotografies, objectes o records de viatges o experiències viscudes que representen contactes amb altres llengües i cultures, etc.

El Passaport

2.4. El Passaport

L'objectiu del *Passaport de llengües* és registrar el repertori lingüístic de l'usuari del Meu Primer Portfolio, atenent els nivells estàndard del Marc Europeu Comú de Referència. Es presenta en dos parts diferents: un joc de taula centrat en l'autoavaluació i la part posterior del document la qual pretén apropar els xiquets i les xiquetes als diferents nivells proposats en el MECR.

La primera part del Passaport de llengües presenta el següent aspecte:

La finalitat d'esta part és la d'establir el nivell de competència que ha adquirit l'alumnat en cada una de les llengües i en cada una de les cinc destreses bàsiques (parlar, escoltar, interactuar, llegir i escriure), d'acord amb els nivells comuns de referència (A1-A2). En este cas s'han subdividit en tres subnivells (A1.1, A1.2, A1+, A2.1, A2.2, A2+) per tal d'especificar un poc més els descriptors generals.

En el *Meu Primer Portfolio* només hi ha possibilitat d'enregistrar les capacitats en quatre llengües; cas d'haver necessitat d'augmentar el nombre de les llengües es pot realitzar una fotocòpia del document i afegir-la al *Dossier*. Cada vegada que l'aprenent siga capaç de realitzar allò que marquen els descriptors (veure annex I), en alguna

de les llengües, marcarà la casella que corresponga a la llengua, destresa i nivell, en esta primera part del Passaport.

Abans d'emplenar el Passaport, l'alumnat ha de comprendre ben bé el que signifiquen les cinc destreses i el nivell que se li demana per a omplir cada casella. Segurament serà convenient omplir esta part després d'haver treballat el *Dossier*, la *Biografia Lingüística* i algunes de les caselles informatives que hi ha en el joc de la segona part del *Passaport de Llengües*.

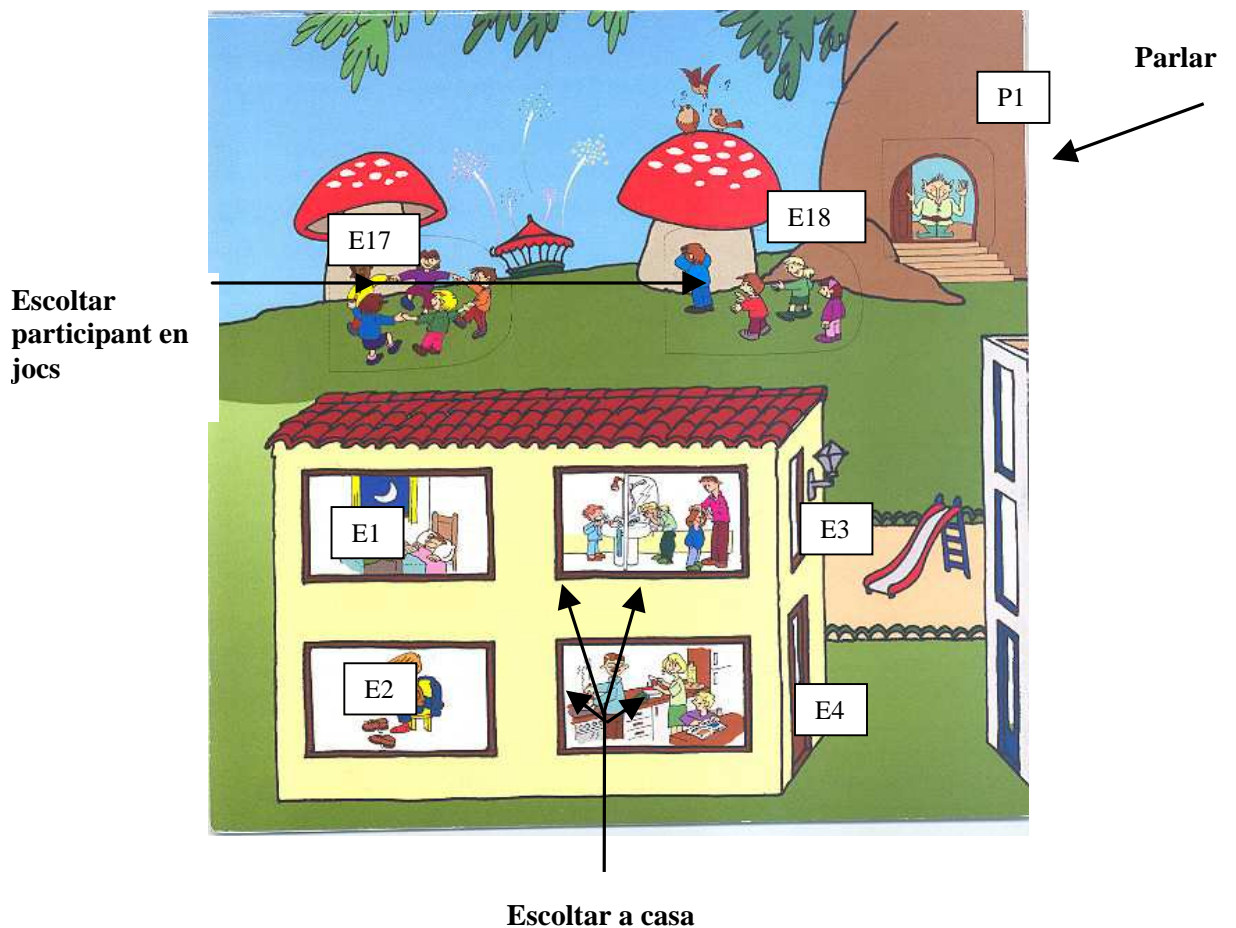
A l'interior del document trobem el joc centrat en l'autoavaluació i que pretén dos objectius molt amplis:

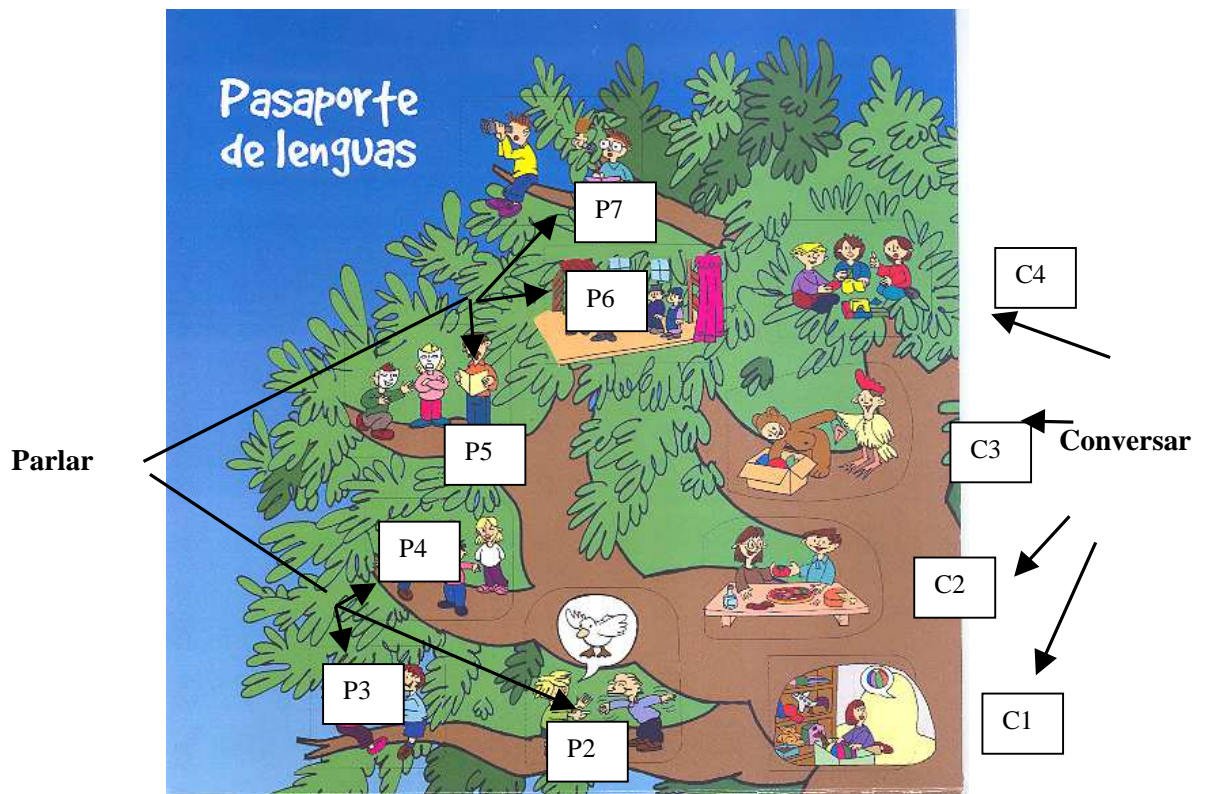
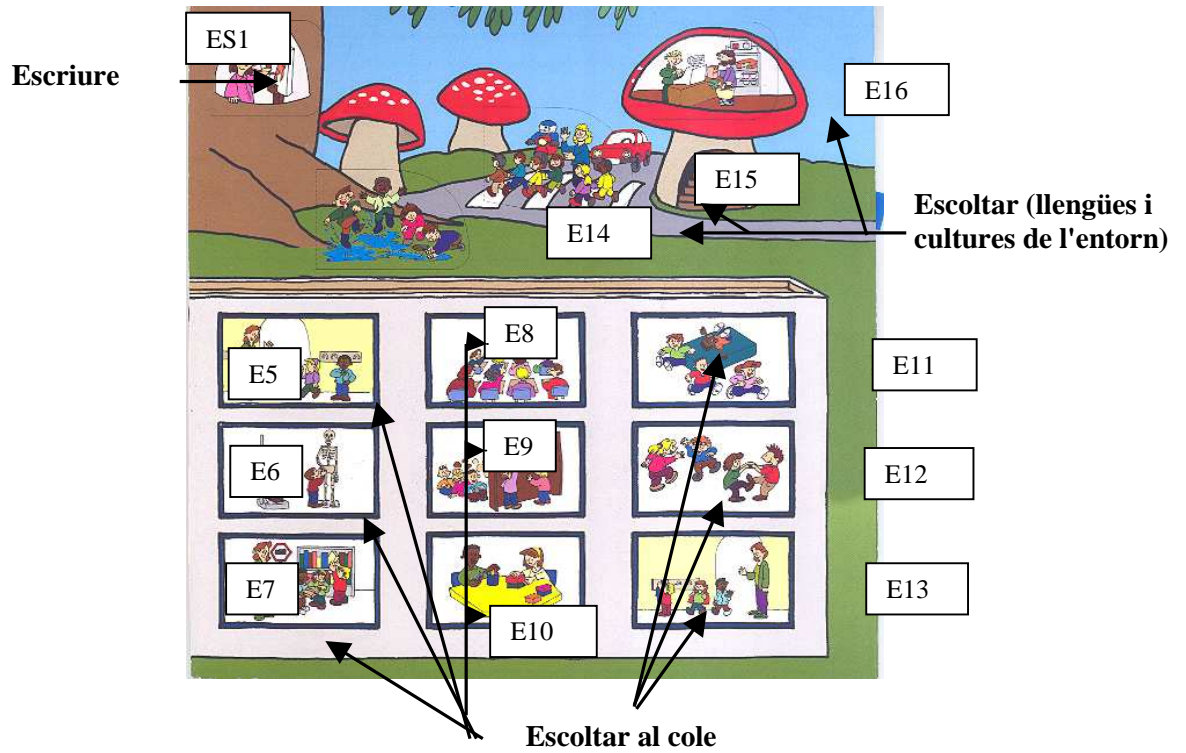
- ◆ Ajudar a reconèixer les diferents situacions de comunicació, discriminar les tasques específiques més usuals i arribar a la reflexió sobre distints components: estructura de la conversa, torns de paraula, rols socials més usuals, estratègies no verbals comunes, etc. Amb tot açò es pretén entrenar-los en l'adquisició d'una consciència metacomunicativa i metacognitiva. En cada una d'estes tasques els ajudarem a evocar quin és el seu paper, com reconèixer algunes de les verbalitzacions més usuals i els coneixements que ha de posar en pràctica.
- ◆ D'altra banda, ens servirà perquè comencen a reflexionar sobre la comunicació en funció de la destresa utilitzada: escoltar, parlar, conversar, llegir i escriure. Les situacions seleccionades s'associen als principals ambients en què els xiquets i les xiquetes solen trobar-se i on se sol utilitzar una destresa més que les altres. Una vegada identificada la situació de comunicació, la destresa utilitzada i els coneixements requerits per a realitzar-la, es marcaran amb un gomet els continguts que es volen adquirir.

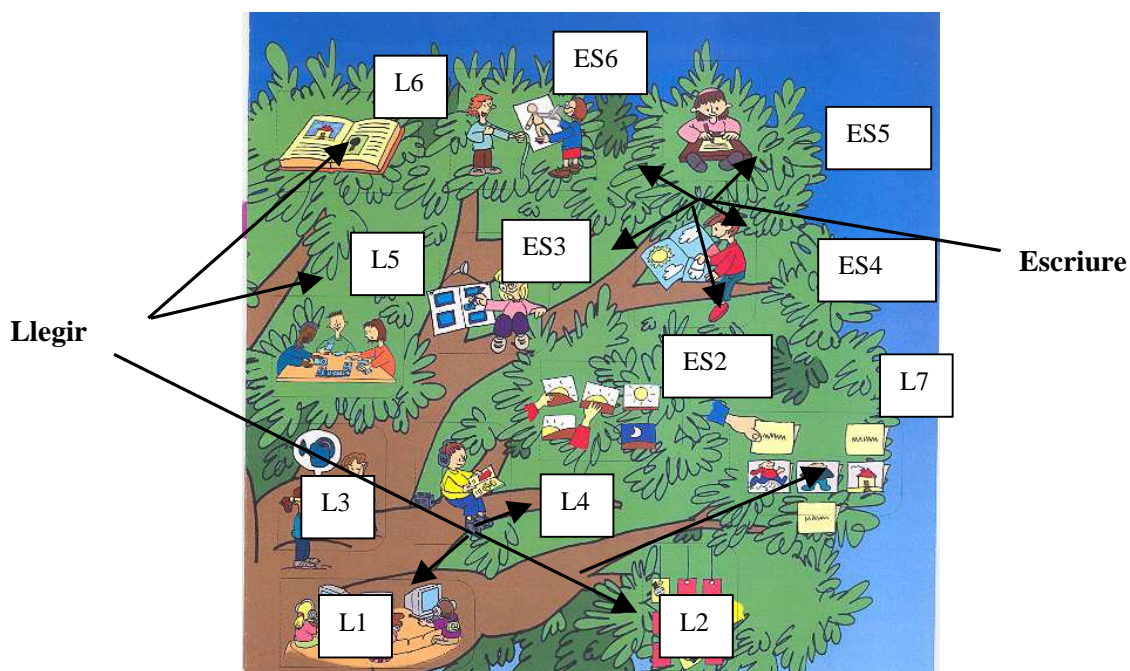
L'activitat de reconèixer la forma icònica dels espais pròxims, situacions conegudes dins de l'àmbit familiar, escolar, o el joc amb iguals, ens permetrà iniciar l'aprenent en la reflexió dels propis aprenentatges, explorant-los, analitzant-los i valorant-los, al temps que afavorim el desenrotllament i afiançament de l'autoestima.

Per a una millor identificació de cada una de les vinyetes els hem assignat un codi, així podrem localitzar-les amb facilitat i conèixer quins són els descriptors de l'annex I que li corresponen.

Escoltar	A casa	E1, E2, E3, E4
	Al col·legi	E5, E6, E7, E8, E9, E10 , E11, E12, E13
	Llengües i cultures del món	E14, E15, E16
	Participant en jocs	E17, E18
Parlar		P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7.
Conversar		C1, C2, C3, C4
Llegir		L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7
Escriure		ES1, ES2, ES3, ES4, ES5, ES6

3. Aplicació

El PEL i el treball d'aula

3.1. Com integrar el PEL en el treball a l'aula?

L'ús del Meu Primer Portfolio s'ha d'inserir dins del treball diari relacionat amb el treball dels hàbits que es realitza habitualment i no hauria de suposar un treball "extra". La interacció rutinària amb el document ha de ser la millor pràctica amb l'alumnat de la classe.

Este Primer Portfolio s'hauria de centrar a l'inici, aula de 4 anys, a crear una dinàmica senzilla d'utilització i acabar en 2n de Primària amb els alumnes completament familiaritzats amb l'ús del document com una eina més d'aprenentatge on es valora més el procediment d'utilització que els resultats que s'hagen expressat en el Passaport.

Per al professorat de llengües el Portfolio ens proporciona un llenguatge comú per a debatre i decidir quins són els continguts i les activitats que proposarem en les diferents llengües i en quins moments.

El treball del PEL s'hauria d'encabar en un projecte de Centre i no convertir-se en un material curricular o complementari més. No hem d'oblidar que el PEL és el punt de confluència de tot el professorat que s'ocupa de l'ensenyament de llengües i que ha de tindre un propòsit educatiu. L'equip de professors ha de trobar l'objectiu que aglutine el treball i que li donarà sentit al PEL, com per exemple la millora de la convivència entre alumnes de llengües i cultures diferents, la consciència de l'existència d'altres llengües i l'actitud de

respecte, la coordinació del treball entre els diferents mestres de llengües, la millora de les competències en alguna habilitat lingüística (lectura, escriptura...), etc. Si el professorat és capaç de focalitzar el treball del PEL per algun propòsit concret, el projecte té més probabilitats d'èxit.

El PEL és un document d'ajuda, de suport i amb variades possibilitats d'aprofitament, la seua utilització ha de servir per a millorar la manera en què els nostres alumnes aprenen llengua. Hem de fer un ús pràctic i amb sentit, a partir d'activitats comunicatives on siga necessari posar en pràctica diferents competències lingüístiques, no és un document per "omplir" ni pot tampoc substituir la faena habitual de la classe ni la programació establida per a les llengües.

El Document

Les primeres passes s'encaminaran a familiaritzar-se amb el document i descobrir com el podem fer servir, què és allò que podem descobrir i quan l'hem de consultar.

L'objectiu inicial en l'etapa de de 3 a 7 anys és que els alumnes prenguen consciència de l'existència de diverses llengües al seu entorn immediat i que valoren la possibilitat d'aprendre a comunicar-se en algunes d'estes llengües.

Manejar-lo físicament: saber com s'obri, com es "llig", on es guarda, quan el consultarem i quin serà el nostre "dossier" són tasques essencials al començament.

La família

Es fa imprescindible comunicar (reunió) a les famílies la introducció del document al treball escolar i fer-los conscients de com poden col·laborar i si cal establir mesures paliatives en el cas d'alumnes amb dècifits sociofamiliars. Les famílies poden iniciar la seua col·laboració ajudant en l'aportació de dades per a la Biografia. La participació de les famílies s'ha de facilitar per mitjà de diverses actuacions en l'escola i la casa però sobretot se'ls ha d'insistir en la importància que té promoure i mantenir actituds positives envers l'aprenentatge de llengües.

El Racó de les llengües o del Portfolio

Les activitats sobre l'existència de diferents llengües i els seus contextos: llengües ambientals (maternes, de l'escola...), estrangeres (de companys i familiars, viatges, pel·lícules i cançons,...) han d'estar presents al llarg de tots els cursos i han d'estar relacionades amb la Biografia i el Dossier. En esta tasca resulta molt eficient l'existència del Racó de les Llengües a l'aula on

exposarem mostres reals de llengües diverses que els alumnes o la mestra han aportat amb l'explicació dels seus contextos d'ús. Potser és en este racó on podem tindre també els Portfolios dels alumnes i el Dossier (carpeta, caixa...) on poden guardar els treballs realitzats, també podem penjar temporalment a la paret alguns dels treballs dels alumnes i ampliacions de rètols amb els descriptors que s'estan treballant en cada moment.

Les activitats lingüístiques, els descriptors i la programació d'aula

Encara que podem plantejar diferents maneres de treballar resulta molt útil associar el treball de les rutines a l'aula amb el treball lingüístic que progressivament podem anar fent en les diferents llengües que s'aprenen a l'escola: les salutacions, les cançons, la confecció de llistes, notes o altres textos individuals i col·lectius, les explicacions orals, etc. són activitats on els alumnes han de posar en joc diferents competències que podem programar ajudant-nos dels descriptors del Passaport i dels quals els alumnes han ser conscients.

Altres pràctiques com la utilització de les llengües en situacions reals de comunicació: en el context de la literatura (contes, refranys...), les unitats de treball o projectes, entre d'altres, també poden suggerir productes lingüístics on podem explicitar als alumnes el que han aconseguit fer amb les llengües en les quals s'han realitzat les tasques.

És una pràctica molt adequada presentar progressivament les "finestres" (el document) del PEL als alumnes perquè vagen tenint consciència del que van aprenent i sobretot de les diferents funcions de la llengua en els seus contextos.

Els mestres han de decidir quins són els descriptors que s'han de treballar en cada una de les llengües, els han de seqüenciar i proposar les activitats necessàries. Es fa necessari relacionar la programació d'objectius i continguts d'aula amb els descriptors que proposa el Passaport del PEL.

L'enfocament integrat de llengües ens proporciona criteris suficients per a triar i planificar el treball dels descriptors en les diferents llengües i al llarg del procés segons siguen la llengua de l'escola (segona o materna) o estrangera... i el context on es produïx l'aprenentatge.

L'avaluació

En estes edats pretenem que els alumnes s'inicien en l'exploració del que saben fer per mitjà del record i la verbalització dels treballs que han guardat al Dossier o amb la motivació que pot aportar el treball dels descriptors associats a imatges que proposa el Passaport i que el mestre pot explicar i mostrar durant la realització

d'activitats que requerisquen el desplegament d'estes competències descrites.

També és interessant que els alumnes siguen conscients de les errades comeses: amb la correcció entre iguals, la correcció subtil que ha de practicar la mestra o, fins i tot, l'establiment de criteris col·lectius de correcció guiada entre tots els companys. Més important que saber si l'avaluació és la correcta o no, és que aprenguen progressivament a valorar el que fan i integrar-ho en la dinàmica de l'aula.

Cal que en esta etapa els alumnes arriben a relacionar les activitats que fan habitualment amb el Portfolio, cosa que s'aconseguirà parlant amb l'alumnat sobre allò que ha fet i com ho ha fet.

El mestre dissenyarà quadres d'autoavaluació adaptats a l'edat de l'alumnat, amb colors, gomets, etc. on concretarà les competències treballades en cada activitat realitzada.

A l'annex d'activitats podeu trobar molts exemples pràctics de treball del PEL a les aules d'Educació Infantil i el 1r cicle d'Educació Primària. No obstant això, us presentem algunes idees que poden servir per començar a treballar el PEL en estes edats.

Nivell 4 anys: treballar la *Portada*, el *Dossier* i el *Passaport*.

Distribuir les activitats entre els tres trimestres:

- 1r trimestre: activitats de descoberta del PEL

Què és? Com és? Per a què servix? Què farem amb el Portfolio?
Qui ens pot ajudar?

- 2n trimestre: activitat d'emplenar la *Portada* i conèixer el PEL millor.

Què posem? Com ho posem? Què hi ha dins i què vol dir? Qui ens pot ajudar?

- 3r trimestre: activitats de coneixement del *Dossier* i de manipulació del *Passaport*

Què és? Què podem posar dins? Per a què servix? Qui ens pot ajudar?

Jocs amb els cartells dels descriptors.

Nivell 5 anys: treballar el *Dossier*, el *Passaport* i la *Biografia*.

Repartir els 12 codis que es referixen als descriptors A1.1 i A1.2 al llarg del curs, segons la programació i els continguts a treballar durant el curs.

Poden repartir-se en 4 codis per trimestre, que variarà segons el grup o el temps que dure cada trimestre....

Seguint l'exemple de l'activitat de Jana Hidslova¹, podríem tenir a l'aula els 12 cartells (DIN-A4) dels codis que fan referència als descriptors que hem de treballar.

La descripció de la competència a aconseguir aniria escrita darrere del cartell, per tal que el professorat pugui tenir més fàcil el seu treball amb els objectius que ha de treballar i/o aconseguir. També es pot redactar la competència a aconseguir d'una forma simplificada al davant del cartell, en aquells nivells on l'alumne és capaç de llegir-ho.

- 1r trimestre: activitat de reconeixement del *Dossier*.

Activitat del *Passaport* amb els descriptors:

1. Activitats de proposta de competències a aconseguir, dificultats i com treballar-ho (es posaria un *gomet* a la finestra i la llengua corresponent per a indicar que anem a treballar eixa competència)
 2. Activitats de reflexió i seguiment del treball.
 3. Activitats d'autoavaluació i constatació en el PEL (*gomet*).
- 2n trimestre: igual que el primer però amb els codis corresponents.
 - 3r trimestre: igual que els anteriors però amb els codis corresponents. A més realitzarem activitats per tal de conèixer la *Biografia*:

Què és? Què podem posar en aquesta secció del PEL?, etc.

Nivell 1r de Primària: treballar el *Dossier*, el *Passaport* i la *Biografia*.

Repartir els 13 codis que es referixen al descriptors A1+ i A2.1, al llarg del curs, segons la programació i els continguts curriculars.

- 1r trimestre: el *Passaport*:
 1. Activitats sobre els objectius i les competències a aconseguir. Col·locarem un *gomet* a l'arbre, on és el codi i la llengua en què es treballarà.
 2. Activitats referides al descriptor.

¹ DAVID LITTLE Y RADKA PERCLOVÁ. *El portfolio europeo de las lenguas: guía para profesoras y formadoras de profesoras.*

3. Activitats de seguiment i avaluació.
 4. Activitats d'autoavaluació i constatació en el PEL.
- 2n i 3r trimestres: igual que en el 1r, i a més sobre el *Dossier*:
 1. Seleccionar els treballs que val la pena guardar al *Dossier*. Poden realitzar-se activitats per tal que la resta de companys opine sobre l'adequació dels treballs a guardar en el *Dossier*.

Respecte de la *Biografia*:

1. Activitats per fer aportacions a esta secció; es poden aprofitar les festes tradicionals i culturals dels alumnes de la classe (Nadal, Pasqua i altres d'altres llocs).

Nivell 2n de Primària: treballar el *Dossier*, el *Passaport* i la *Biografia*.

Es treballarà cada secció del PEL igual com en 1r però amb els codis corresponents.

Quan omplir el
PEL

3.2. Quan s'ha d'omplir el PEL?

El PEL ha d'acompanyar l'alumne durant tots els cursos. Alguns mestres opinen que s'ha d'establir un moment setmanal per a consultar el document i revisar què és el que hem fet, verbalitzar el treball, seleccionar els treballs que aniran al Dossier i, si cal, avaluar els descriptors proposats durant la setmana. Esta pràctica no ha de ser incompatible amb la de fer referències i consultar el document de manera individual o en grup cada vegada que l'ocasió ho requerisca. Altres propostes parlen d'utilitzar el document PEL només una vegada al mes, independentment que es treballen a diari activitats que li són pròpies.

El Racó de llengües o del Portfolio també pot tindre assignada una estona setmanal.

Seccions:

- *Portada: iniciar en 4 anys*; es treballa primer en el nivell oral i manipulatiu, i més endavant s'emplena amb la foto i el nom del xiquet. S'hauran de dissenyar almenys un parell d'activitats orals i manipulatives i, a més, una per a escriure el nom i pegar la foto.
- *Dossier: iniciar en 4 anys*; es treballaria a nivell oral des dels 4/5 anys, fins i tot es poden anar recopilant treballs en una carpeta, però no s'ompliria aquesta secció en el PEL fins que arribaren a 1r. S'hauran de dissenyar activitats orals per tal que entenguin l'objectiu del Dossier, i després quatre

activitats (una per cada apartat: coses que sé fer, jocs, viatges i gustos) per a emplenar aquesta secció del PEL per a 1r i 2n.

- *Biografia: iniciar en 4/5 anys;* a nivell oral. Després en 1r, aprofitant activitats pròpies de Nadal, Pasqua, o altres esdeveniments representatius, fer les anotacions i aportacions a la Biografia. S'hauran de dissenyar activitats de coneixement del sentit que té esta secció per a emplenar-la. Alguns mestres proposen ampliar l'espai de la Biografia per mitjà de fulls desplegable on els alumnes registren les seues experiències amb altres llengües i cultures.
- *Passaport: iniciar en 4/5 anys.* Per al treball d'esta secció necessitaríem cartells de la grandària d'una quartilla com a mínim, un per cada dibuix o codi de les habilitats (escoltar, parlar, conversar, llegir i escriure) que representen els descriptors. En total serien 42 cartells, amb el descriptor escrit al darrere. En un principi es treballarien els cartells manipulativament i en jocs de taula, per tal de conèixer-los. Després ja començarien a treballar-se com a objectiu o competència a aconseguir a partir del 5 anys i distribuïts entre els diferents nivells:

A1.1, A1.2 —> 5 anys
 A1+ , A2.1 —> 1r EP
 A2.2, A2+ —> 2n EP

Seqüenciació dels descriptors i l'equivalència amb els codis per a treballar-los:

1. A1.1, A1.2 per a 5 anys

DESCRIPTOR		CODIS		
Escoltar	A casa	E1	E2	
	Al col·legi	E5	E6	E7
	Llengües i cultures del món	E14		
	Participació en jocs			
Parlar		P1	P2	
Conversar		C1		
Llegir		L1	L2	
Escriure		ES1		

2. A1+ , A2.1 per a 1r

DESCRIPTOR		CODIS		
Escoltar	A casa	E3 (repàs dels anteriors)		
	Al col·legi	E8, E9, E10 (repàs dels anteriors)		
	Llengües i cultures del món	E15 (repàs dels anteriors)		
	Participació en jocs	E17 (repàs dels anteriors)		

Parlar	P3, P4 (repàs dels anteriors)
Conversar	C2 (repàs dels anteriors)
Llegir	L3, L4 (repàs dels anteriors)
Escriure	ES2, ES3 (repàs dels anteriors)

3. A2.2, A2+ per a 2n

DESCRIPTORS		CODIS
Escoltar	A casa	E4 (repàs dels anteriors)
	Al col·legi	E11, E12, E13 (repàs dels anteriors)
	Llengües i cultures del món	E1, E16 (repàs dels anteriors)
	Participació en jocs	E18 (repàs dels anteriors)
Parlar		P5, P6, P7 (repàs dels anteriors)
Conversar		C3, C4 (repàs dels anteriors)
Llegir		L5, L6, L7, (repàs dels anteriors)
Escriure		ES4, ES5, ES6 (repàs dels anteriors)

Qui ompli el PEL 3.3. Qui ha d'omplir el PEL?

- El treball de coneixement inicial del PEL, caldria que ho controlara el tutor/a del grup classe.
- Per a treballar la *Biografia* i el *Dossier*, seria convenient, encara que es treballi amb el professorat que impartix les diferents llengües, que siga el tutor qui en porte el seguiment, per tal de dur-lo ordenat i a més és el tutor/a qui més hores té amb el grup classe.
- Pel que fa al treball del *Passaport*, cada professor que impartix una llengua diferent, treballarà els descriptors i les competències corresponents i seguirà una dinàmica de coordinació entre tot el professorat per tal de programar el treball en les diferents llengües. Caldria una programació bimestral per fer la seqüència i el tractament diferent dels descriptors per a cada llengua, així com per a repartir i organitzar els recursos humans i materials.

3.4. Com han de participar els pares i les mares ?

- Transmetent als seus fill/es una actitud positiva davant els aprenentatges de llengües; i no només de les llengües més "prestigioses o potents" sinó també de les llengües minoritzades i/o minoritàries que poden ser la dels seus fills o la d'altres persones que es relacionen amb ells.

Orientacions al professorat

3.5. Recomanacions d'actuacions per al professorat.

La tasca fonamental del professorat s'hauria de centrar a:

- ◆ **Guiar** les activitats de l'alumnat amb la finalitat de potenciar el desenvolupament de les estratègies que el dirigiran a l'autoavaluació del seu aprenentatge.
- ◆ **Defendre** la no utilització del Portfolio com a instrument de control de notes o de selecció.
- ◆ **Actuar** de nexa entre la comunitat escolar i les famílies, de manera que faci significatiu l'ús del Portfolio, i informar les famílies sobre què és el PEL i allò que implica i alhora fer èmfasi en la seua utilitat.
- ◆ **Contactar** amb la resta de professorat del cicle i del centre per tal de perfilar pautes d'actuació i establir el codi de color associat a les diferents llengües.
- ◆ **Informar** a través de cartes, entrevistes, reunions, notes informatives, etc., als pares i les mares de l'existència del PEL, de la seua importància i dels objectius que persegueix.
- ◆ **Organitzar** les activitats de col·laboració amb les famílies.
- ◆ **Assegurar** la privacitat dels documents recopilats per l'aprenent en el *Dossier*, dret que ha de ser rigorosament respectat.